

— OG —
MANDINO

GERESNIS
BŪDAS
GYVENTI

Og Mandino asmeninė sėkmės istorija

*17 taisyklių,
pagal kurias reikia gyventi*

————— *Pirma dalis* —————

PRAEITIES PAMOKOS

Aš tai žinau iš patirties: jei kas nors užtikrintai žengia pirmyn savo svajonių link ir stengiasi gyventi tokią gyvenimą, kokį įsivaizdavo, jis sutiks sėkmę pačiomis artimiausiomis valandomis.

– iš THOREAU knygos *Valdenas*

Rinkitės! Esmė yra rinktis. Pasirinkimų daug. Atsisakykite nesėkmių, nežinojimo, pykčio, skurdo, gėdos ir savigailos!

Yra geresnis gyvenimo kelias!

– OG MANDINO

Dono Džuno Skotsdeilo kirpykloje buvo tik vienas klientas, taigi jis negalėjo neišgirsti, kai pasakiau Donui, kad man pagaliau užteks žaisti golfą – mat jau esu pasiruošęs pradėti rašyti savo kitą knygą, kuri remsis mano paskaitų medžiaga.

Savo knygose ir paskaitose vis primenu publikai, kad sėkmės taisyklės egzistuoja jau tūkstančius metų – kaip ir gamtos dėsniai. *Jos niekada nesikeičia!* Jos veiks jūsų naudai arba atvirksiškai – ir visai nesvarbu, kaip jūs norėsite nugyventi savo gyvenimą.

Deja, gyvename tokiame amžiuje, kuriame įvykiai, regis, juda greičiau už šviesą. Mes ieškome greitų ir paprastų savo problemų sprendimų... nemokamų pietų... lifto į sėkmę... o tas veltui ieškomas filosofinis akmuo, kuris esą stebuklingai apipils mus auksu, paslėpė nuo mūsų senuosius ir puikiai veikiančius dėsnius. Net ir tada, kai jie pačioje panosėje, mes jų nematome... jie – paslaptis. Kaip liūdna...

Naujojoje knygoje planavau pateikti ir pakomentuoti šias senąsias taisykles, kad jos bemaž iškart pakeistų jūsų gyvenimą, vis dėlto mes su *Bantam Books* leidykla pajutome, kad reikia kitokio pavadinimo – pirminis buvo *Didžiausios sėkmės paslaptys*; mes jį jau net pranešėme publikai ir ėmėme reklamuoti. Taigi kokio pavadinimo reikėjo? Praslinko kelios nelengvos savaitės, o mes svarstėme visokias idėjas.

Dauguma autorių rašo net nesumanę jokio pavadinimo. Jiems tai nėra motais. Jie dirba savo darbą ir tikisi, kad pavadinimas rasis savaime – tarkime, gal jį pasiūlys leidėjas. Tačiau aš ne toks. Man visuomet pirmiausia reikia pavadinimo – pamato, ant kurio galėčiau dėlioti savo mintis ne tik tada, kai sėdžiu prie rašomosios mašinėlės, bet ir kai esu kur kitur.

Pradėjęs *Didžiausiuoju pasaulio prekeiviu*, knyga, kurią parašiau 1967 metais, visuomet prieš sudėdamas į popierių pirmąjį pirmojo skyriaus sakinį žinodavau visų savo trylikos knygų pavadinimus. Tai pasiteisindavo – knygų parduota per dvidešimt milijonų egzempliorių, jos išverstos į aštuoniolika pasaulio kalbų... tad aš ir šį sykį nesirengiau keisti savo įpročio. Ir tada, kaip jau daugelį kartų buvo įvykę mano gyvenime, visas problemas išsprendė likimas, atsitiktinumas, laimė, sutapimas, Dievas (vadinkite, kaip norite).

Susimokėjęs už paslaugas, tas vienintelis kirpyklos lankytojas dvejodamas prisia Martino prie kėdės, kur Džoana tvarkė man nagus, ir tarė:

– Pone Mandinai, manau, jūsų knygos puikios. Aš pats esu dantistas, bet dar kolegoms skaitau paskaitas apie savivertę. Mano profesijos žmonės dėl visai nesuprantamų priežasčių linkę į savižudybę daugiau nei kiti. Jūsų knygomis grindžiu gyvenimo taisykles, apie jas kalbu savo klausytojams.

Sumurmėjau keletą padėkos žodžių, o jis jau stovėjo prie durų. Prieš išeidamas stabtelėjo, atsuko ir tarė:

– Labiausiai mėgstu jūsų knygą *Pasirinkimas*.

Šyptelėjau, linktelėjau ir atsakiau:

– Stengiausi...

Neabejoju... Ar norėtumėte išgirsti drąsaus savo gerbėjo pasiūlymą?

– Žinoma!

Ką gi. *Pasirinkime* jūsų herojus pasitraukia iš aktyvaus gyvenimo ir parašo puikiai pavadintą knygą, kuri greitai išgarsėja. Norėčiau, kad rintai pagalvotumėte apie knygą tokiu pat pavadinimu – apie ją šnekėjotės su Donu. Galėtumėte paimiti savo herojaus perteiktas taisykles bei patarimus, kaip geriau gyventi, ir sujungti juos su sėkmės paslaptimis iš kitų savo darbų ar paskaitų. Esu tikras, išeitų ypatinga knyga, ji padėtų milijonams pabėgti iš savo nelaimių

kalėjimo. Parašykite ją paprastai ir suprantamai, kad galėtume ja pasinaudoti ir iš jos pasimokyti. Tai būtų šiuolaikinė gyvenimo knyga, jei norite.

Kai jis išėjo ir dingo saulės nušviestoje Arizonos gatvėje, pasijutau per pėdą pakilęs nuo kirpėjo kėdės. O gal dar aukščiau. Negalėjau sulaukti, kol Donas baigs dailinti mano šukuoseną, o paskui, važiuodamas namo *Scottsdale Road* gatve, viršijau leistiną greitį. Grįžęs tuoj paskambinau *Bantamo* redaktorei Mišelei Repkin.

– Kitas pavadinimas?.. – toks buvo jos pasisveikinimas.

– Taip, mieloji. Kimbu į darbą.

– Na... – paragino Mišelė.

Noriu pasiskolinti netikrą pavadinimą, duotą netikrai knygai netikro veikėjo, kurį sukūrė Ogas Mandinas...

– ... kuris, žinoma, vis dėlto nėra netikras! – nusijuokė ji.

Aš giliai įkvėpiau:

– Naująją knygą pavadinsiu *Geresnis gyvenimo būdas!*

Mišelė perskambino vėlai po pietų. *Bantamo* vadovai man vieningai pritarė!

Tas nepažįstamasis, kalbėjęs su manimi kirpykloje ir pasakęs knygos pavadinimą, kas jis – likimas, sutapimas, laimė?..

Pirmas skyrius

Pasvarstykite kitaip. Kasmet Amerikoje išleidžiama apie penkiasdešimt penkis tūkstančius skirtingų knygų, o tame knygyne, kuriame parduodama ši knyga, skirtingų pavadinimų yra apie dvidešimt tūkstančių. Visos tos knygos tiek kietais, tiek minkštais viršeliais. Ir vis dėlto dabar jūs rankose laikote būtent šią.

Likimas, sutapimas, laimė, atsitiktinumas?.. Vargu. Gyvenime man daugel kartų teko įsitikinti, kad Dievas siunčia mums iššūkį, auksinę galimybę nugalėti tarsi neįveikiamas kliūtis ar tragediją... o kaip mes pasielgiame (arba ne), lemia mūsų gyvenimo kryptį – lyg žaistume dangišką šachmatų partiją su savo likimu.

Ar tai vienintelis būdas mums susitikti? Aš tuo netikiu. Išmintingasis britų poetas Semuelis Koldridžas (Samuel Taylor Coleridge) prieš daugelį metų rašė: „Atsitiktinumas yra tik Dievo pseudonimas tais ypatingais atvejais, kurių Jis nesirengia patvirtinti savo asmeniniu parašu.“

Mus suvedė tam tikra priežastis. Ji – ypatinga. Paimkime iš šio susitikimo visa, kas geriausia.

II

Dabar, kai jau žinome, kad mums kartu teks praleisti šiek tiek laiko, siūlau pradėti čia, mano kabinete, kurį vaikai vadina „tėčio žodžių gamykla“. Aš sėdėsiu ten pat, kur ir visuomet atsisėdu įėjęs į šį kambarį, – prie savo darbo stalo, o jūs, kai būsite čia, galėsite atsipalaiduoti toje supamojoje kėdėje priešais mane.

Daugiausia kalbėsiu aš, o jūs klausysitės. Sutarta?

Ar atsimenate mintį, kurią rašytojas ir filosofas Henris Davidas Toro (Henry David Thoreau) užrašė jau klasika tapusioje knygoje *Valdenas*? Jis sakė, kad jei „mes būtume statę oro pilis, mūsų darbas nebūtų nuėjęs veltui“, nes ten pilys esą ir turi stovėti. Bet jis primygtinai reikalavo joms padėti pamatus.

Noriu pasidalyti su jumis svarbiomis mintimis – jos padės jums kurti savo pilis ir netgi dar didingesnius statinius. Išmoksite savo svajones paversti realybe. Bet... turėsite klausytis atvira širdimi

ir protu, o paskui – veikti. Visos kilnios mintys, puikūs planai ir sėkmės paslaptys yra bevertės, jei jų nelydi veiksmai. Mūsų vertė matuojama darbais, o ne gerais norais...

Prieš kelerius metus, kai keliavau po šalį ir pristatinėjau vieną savo knygą, pasirodžiau televizijos laidoje Hiustone. Vos tik įžengiau į sceną ir pasisveikinau su auditorija, laidos vedėjas Stivas Edvardas paklausė:

– Ogai, ką ši jūsų naujoji knyga man gali duoti?

Klausimas patiko, nors ir buvo labai tiesmukas. Niekas jokioje šalies programoje nebuvo šitaip atvirai paklausęs. Aš valandėlę padvejojau, surikiavau mintis ir atsakiau:

– Tikriausiai ne itin daug, Stivai. Apskritai tai tik medžio masės, rašalo, klijų ir pluošto gaminys, ir jei tu parsinešęs jį namo perskaitysi nuo pradžios iki galo, o rytoj rytą prabusi tikėdamasis, jog tavo gyvenimas jau stebuklingai pasikeitęs, vadinsi, veltui švaistysi laiką ir pinigus.

Stivas nusišypsojo ir atsilošė kėdėje, tarsi žinodamas, apie ką kalbėsiu toliau. O aš papasakojau apie tris sąlygas, kurios būtinos, jei žmogus nori iš kokios nors knygos turėti naudos.

Taigi pirmiausia turite pripažinti, kad jūsų gyvenimas yra daugialypis, jį sudaro karjera, šeima,

tikslai, finansai, savigarba, laimė, vaikai... bet kurią iš šių sričių galima tobulinti. Tai nesudėtinga. Nė vienas iš mūsų nėra pasiekęs dieviškos tobulybės. Galime kvailinti kitus, bet, deja, nuo savęs tiesos nuslėpti neįmanoma. Mes visad žinome, ko mums trūksta.

Paskui, jau peržvelgę savo gyvenimą, turite atitinkamai nusiteikti, kad pasiimtumėte iš tos knygos viską, – tebūnie ji parašyta Pilo (Norman Vincent Peale) ar Gibrano (Khalil Gibran), Hilo (Napoleon Hill) ar Stouno (William Clement Stone)... ar galbūt Mandino. Kaip? Tiesiog pagalvokite, kad autorius turi pasiūlyti šį tą vertinga, kad jo patirtis jums gali praversti.

Ir dar štai kas: jei reikia, griežkite dantimis, tačiau prisipažinkite sau, kad kelias, kuriuo iki šiolei keliavote ieškodami laimės, sėkmės, turto, proto ramybės ar kitų dalykų, niekur nenuvedė, o gyvenimas vis greičiau bėga pro šalį... Ir paskui paklauskite savęs, ką gi prarasite, jei insite sekti kai kuriomis Ogo idėjomis ir jo pasiūlymais – gal jie padės (sakau „gal“) rasti jums ir jūsų artimiesiems geresnį gyvenimo kelią.

Nuoširdžiai pasižadėkite, kad tikrai laikysitės taisyklių, kurias čia jums perteiksiu. Kalbėsiu rimtai ir nesipuikuodamas. Prisiminkite, kad niekas sėkmės nesiekia vienas. Visiems mums reikia paramos,

kad augtume, kiltume ar atsigautume po gyvenimo smūgių. Joks vyras ir jokia moteris nėra sala. Nėra nė vieno savo pastangomis į dideles aukštumas įkopusio žmogaus – štai ir noriu jums padėti.

Gal esate pernelyg jauni, kad prisimintumėte Lilianą Rot (Lillian Roth), puikią aktorę, kuri prieš kelis dešimtmečius buvo panirusi į girtuoklystės liūną. Po kelerių metų istorija apie jos kovą su alkoholiu buvo atpasakota nuostabioje knygoje ir filme *Aš verkšiu rytoj* (*I'll Cry Tomorrow*) Daugybėje vėlesnių interviu aktorė vis prisipažindavo, kokia absoliučiai bejėgė ji buvo, kai stengėsi įveikti savo problemą, tik štai pagaliau ji prisivertė išstarti tris paprastus žodžius: „Man reikia pagalbos!“

Mums visiems reikia pagalbos! Niekas negali siekti sėkmės vienas, todėl dažnai savo kalbose primenu nuostabią Alberto ir Albrechto Diurerių (Albert, Albrecht Dürer) istoriją, kurią man prieš daugelį metų papasakojo senas draugas ir mokytojas Lui Binstokas (Louis Binstock), didžiai gerbiamas Čikagos rabinas. (Beje, niekas nežino, ar ta istorija tikra.)

Penkioliktame amžiuje mažame kaimelyje prie Niurnbergo gyveno šeima su aštuoniolika vaikų. Aštuoniolika! Norėdamas išmaitinti tokį būrį, šeimos galva, pagal profesiją auksakalys, turėdavo plušėti beveik aštuoniolika valandų per parą, dirbdavo jis ir kitus darbus, kad tik sudurtų galus.

Kad ir kaip sunkiai gyveno, du Albrechto Diurerio vyresniojo vaikai turėjo svajonę. Jie abu norėjo būti menininkai, nors ir puikiai suprato, kad tėvas niekada finansiškai nepajėgs išsiųsti jų mokytis į Niurnbergo akademiją.

Po daugelio naktinių ginčų abu berniukai sugalvojo mesti burtus – monetą. Kuris praloš, turės eiti dirbti į šalia esančią šachtą ir savo uždarbiu paremti brolių, kol pastarasis mokysis akademijoje. O tada, kai laimėjęs brolis po ketverių metų baigs studijas, jis savo ruožtu ims remti aną, jei reikės, netgi eisias į šachtą.

Sekmadienį grįžę iš bažnyčios jie metė monetą. Albrechtas Diureris laimėjo ir iškeliavo į Niurnbergą. O Albertas nuėjo į šachtą ir ten lenkė nugarą ketverius metus, kad paremtų brolio studijas. Beje, šis labai greitai išgarsėjo. Jo graviūros, medžio raižiniai ir tapybos darbai buvo geresni net ir už daugelio profesorių kūrybą, tad baigęs akademiją jis iškart pradėjo gana gerai gyventi.

Kai jaunas menininkas grįžo į savo kaimą, Diurerių šeima jo garbei suruošė šventinius pietus. Po ilgos puotos, skambant muzikai ir juokui, Albrechtas pakilo iš savo garbingos vietos gale stalo ir padėkojo mylimam broliui už ilgus pasiaukojimo metus, už tai, kad išsipildė jo svajonė. Albrechto baigiamieji žodžiai buvo tokie: „O dabar, Albertai,

palaimintasis mano broli, atėjo tavo eilė. Gali keliauti į Niurnbergą ir įgyvendinti savo svajonę, o man leisk pasirūpinti tavimi.“

Visų galvos nekantriai atsisuko į kitą stalo galą, kur sėdėjo Albertas. Jo išbalusiu veidu riedėjo ašaros, jis purtė galvą, kūkčiojo ir kartojo „Ne... ne... ne...“

Pagaliau jis atsistojo, nusišluostė ašaras, nužvelgė artimųjų veidus ir švelniai pasakė: „Ne, broli. Negaliu vykti į Niurnbergą. Jau per vėlu. Pažiūrėk... pažiūrėk, į ką ketveri metai šachtoje pavertė mano rankas! Kiekvienas pirštas buvo sulaužytas bent kartą, o dešinę ranką suka taip, jog dabar net negaliu išlaikyti taurės norėdamas atsakyti į tavo tostą. Sunku būtų tapyti plonas linijas su pieštuku ar teptuku. Ne, broli... jau per vėlu.“

Praėjo daugiau nei keturi šimtai penkiasdešimt metų. Didžiausiuose pasaulio muziejuose saugoma šimtai Albrechto Diurerio tapytų portretų, eskizų, akvarelių, medžio raižinių ir vario graviūrų, tačiau dauguma yra matę tik vieną Diurerio darbą. Gali būti, kad jo reprodukcija kabo jūsų namuose ar kabinete. Taigi vieną dieną iš pagarbos Albertui už viską, ką tas paaukojo, Albrechtas Diureris nupiešė sužalotas brolio rankas ir jo plonus pirštus, nukreiptus į dangų. Šį įspūdingą piešinį jis pavadino *Rankos*, tačiau labai greitai šedevrą nuoširdžiai pripažino

Geresnis būdas gyventi

visas pasaulis, ir autorius pavadinimą pakeitė. Jis buvo toks: *Besimeldžiančios rankos*.

Kai pamatysite šio nuostabaus paveikslą kopiją, atidžiai ją ištyrinėkite. Tegu tas kūrinys jums primena, kad didelių tikslų žmonės pavieniui nepasiekia!

Taip – nė nebandykite siekti tikslo vieni. Prisiminkite maldai sudėtas rankas. Viskas, ką reikia padaryti, kai kas nors nesiseka, tai tik sudėti delnus, ištiesti pirštus, pakelti akis ir pasakyti: „Man reikia pagalbos.“

Aš taip jau esu pasielgęs mažiausiai tūkstantį kartų. Rezultatas? Jūs net nustebsite supratę, kaip iš tikrųjų arti yra pagalba, jei tik jos ieškote.

Dabar esame tik aš ir jūs. Patikėkite manimi: kitų žmonių pagalba visuomet bus su jumis, tačiau dabar šalia esu aš... Taigi pradėkime šį nuostabų projektą, kuris permainys visą jūsų gyvenimą.